

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 22CoCsp/10/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8423200597
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kandriková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8423200597.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Viery Kandrikovej a členov senátu JUDr. Daniely Babinovej a JUDr. Michala Boroňa v spore žalobcov: 1. A. B., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX C. X, 2. D. B., nar. XX.XX.XXXX, XXX XX C. X, obaja zastúpení JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, ul. Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému: JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubáňiho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1 282,04 eura, o odvolaní žalobcov v 1. a 2. rade a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. KK-4Csp/23/2023-98 zo dňa 24.10.2023, jednohlasne takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výroku I.

II. Mení rozsudok vo výroku III. tak, že priznáva žalobcom v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % z prisúdenej istiny, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

III. Priznáva žalobcom v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol nasledovne:
„I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade 500 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.
II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietam.
III. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že vzhľadom na zistený skutkový stav a konštantnú judikatúru prijal záver, že žaloba žalobcov v 1. a 2. rade je čo do základu plne dôvodná. Právoplatným rozsudkom vydaným v konaní vedenom na bývalom Okresnom súde Kežmarok pod sp.zn. 1Csp 74/2018 bol naplnený prvý predpoklad úspešného uplatnenia porušenia spotrebiteľského práva alebo povinnosti žalobcov, umožňujúci žalobcom požadovať od žalovaného právo na primerané finančné zadostučinenie. Žalobcovia preukázali existencia právoplatného rozhodnutia súdu, v ktorom žalobcovia ako spotrebiteľia boli v celom rozsahu žaloby úspešní, a v ktorom súd skonštatoval porušenie ich práv ustanovených osobitnými predpismi upravujúcimi ochranu spotrebiteľa, a to Zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka.

Vo vzťahu k námietke žalovaného o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v 2. rade v konaní súd prvej inštancie poukázal predovšetkým na výrokovú časť právoplatného rozsudku vo veci sp.zn. 1Csp 74/2018, v ktorej žalujúcou stranou boli obaja žalobcovia, a to v rovnakom procesnom postavení

ako v prejednávanej veci. Výrokom III. tohto právoplatného rozsudku bol žalovaný zaviazaný zaplatiť bezdôvodné obohatenie vo výške 82,04 eura spolu s prísl. obom žalobcom, nie len žalobcovi v 1. rade. Žalobkyňa v 2. rade bola stranou aj v konaní v časti určenia neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, o ktorých súd rozhodol výrokmi I. a II rozsudku.

Pokiaľ ide o výšku požadovaného finančného zadosťučinenia, súd prvej inštancie vychádzal z judikatúry, podľa ktorej je len logické a spravodlivé, aby výška primeraného finančného zadosťučinenia vychádzala z ujmy hroziacej spotrebiteľovi v súvislosti s nárokom bezdôvodne vymáhaným dodávateľom. Zistil, že dojednaniami sa žalobcovia zaviazali zaplatiť žalovanému odplatu za službu u klasického úveru vo výške 215,75 eura, a u revolvingového úveru vo výške 112,08 eura. Žalobcom tak hrozila ujma spočívajúca v tom, že klasický úver dojednaný vo výške 1.500 eur im bude poskytnutý reálne iba vo výške krátenej o odplatu 215,75 eura (čo sa aj stalo), a revolvingový úver vo výške krátenej o odplatu 112,08 eura, teda ujma vo výške spolu 327,83 eura. Súd prvej inštancie preto prijal záver, že žalobcom v súvislosti s porušením ich spotrebiteľských práv v prejednávanej veci hrozila ujma vo výške celkom 409,87 eura. Pri určovaní výšky finančného zadosťučinenia súd prvej inštancie ďalej zohľadnil skutočnosť, že u žalovaného sa nejednalo o ojedinelé a výnimočné protiprávne konanie. Súdu z vlastnej činnosti, ako aj z množstva verejne dostupných súdnych rozhodnutí je známe, že žalovaný opakovane v množstve prípadov porušil pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch predpisy na ochranu spotrebiteľa, pričom ani množstvo súdnych rozhodnutí vydaných v jeho neprospech nemá na žalovaného preventívny a odradzujúci účinok. Na druhej strane súd prvej inštancie pri výške finančného zadosťučinenia zoberal do úvahy, že žalobcovia v dôsledku protiprávneho konania žalovaného museli iniciovať súdne konanie sp. zn. 1Csp 74/2018, ktoré trvalo cca 3 roky. Zhodnotením všetkých okolností prejednávanej veci, závažnosti, intenzity a trvania dôsledkov, ktoré porušenie spotrebiteľského práva malo na žalobcov v prejednávanej veci, ujmy, ktorá žalobcom vznikla a ktorá im hrozila, sledujúc predovšetkým sankčný a odradzujúci účinok žalovaného ako dodávateľa od protiprávneho konania voči spotrebiteľom, súd prvej inštancie za primerané považoval finančné zadosťučinenie vo výške celkom 500 eur a žalobu v prevyšujúcej časti zamietol (výroky I. a II. rozsudku).

3. O náhrade trov konania (výrok III.) súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s 257 CSP a § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Uviedol, že žalobcovia, ktorí sa žalobou domáhali zaplata 1.282,04 eur, boli v spore úspešní pomerne, a to čo do výšky 500 eur. Aj keď výška priznaného finančného zadosťučinenia závisela od úvahy súdu, súd prvej inštancie poukázal na procesnú situáciu v prejednávanej veci, kedy žalobcovia v časti nároku 2 x 600 eur za každú neprijateľnú podmienku neunesli ani povinnosť tvrdenia, keď neuviedli žiadne skutočnosti rozhodné pre posúdenie výšky nároku v tejto časti. Preto súd prvej inštancie vzhľadom na cca vyrovnaný pomer úspechu a neúspechu sporových strán a uvedenú procesnú situáciu, aplikujúc cit. ust. § 255 ods. 2 a § 257 CSP rozhodol tak, že žiadnej zo strán náhradu trov konania nepriznáva.

4. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov I. a III. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia aktívnej vecnej legitímácie žalobkyne v 2. rade. Z napádaného rozsudku nevyplýva žiadny skutkový a právny záver, ktorým by súd odôvodnil aktívnu vecnú legitímáciu žalobkyne v 2. rade. Žalobkyňa v 2. rade v konaní ani netvrdila a nepreukázala skutočnosti, ktoré by preukazovali jej hmotnoprávne postavenie vo vzťahu k žalovanému nároku. Súd prvej inštancie sa pritom mal z úradnej povinnosti týmto zaoberať. Žalobkyňa v 2. rade so žalovaným neuzavrela žiadnu spotrebiteľskú zmluvu. Ako spoludlžník vystupovala len ako ten subjekt, ktorý poskytuje zabezpečenie splnenia záväzku inej osoby – hlavného dlžníka. Žalobkyňa v 2. rade pristúpila k záväzku dlžníka v zmysle § 533 Občianskeho zákonníka, čo zjednodušene znamená, že sa zaviazala uhradiť len záväzok iného. So žalovaným teda žiadnu spotrebiteľskú zmluvu, na základe ktorej jej bol poskytnutý úver, neuzavrela. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní a zdôvodnení svojho rozhodnutia ani neaplikoval ustanovenie § 2 písmeno a) zákona č. 250/2007 Z.z., čo je podľa žalovaného zásadné pochybenie. Len na základe tohto ustanovenia by predsa bolo možné posúdiť, či žalobkyňa mala alebo nemala postavenie spotrebiteľa podľa zákona č. 250/2007 Z.z. Na rozdiel od znenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. účinného do 09.06.2013, ktoré právo na primerané finančné zadosťučinenie priznávalo nielen spotrebiteľovi (ale každej osobe, ktorá cit. „Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.“), tak od 10.6.2013 je takéto právo priznané len spotrebiteľovi. Spoludlžník nespĺňa zákonnú definíciu „spotrebiteľa“ a preto žalobkyňa v

2. rade nemá aktívnu vecnú legitimáciu ohľadne uplatňovaného nároku podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.

Žalovaný namietal rozsudok aj pokiaľ ide o určenie sumy zadosťučinenia 500 eur. Súd vychádzal z nesprávnych záverov, ktoré nemajú oporu v dokazovaní a uvedená suma je neprimeraná, čím nespĺňa zákonnú požiadavku podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Žalovaný namietal predovšetkým zjavnú nesprávnosť záverov súdu o hroziacej ujme a jej výške. Podľa súdu ujma mala spočívať v súčte sumy 82,04 eura (sumy bezdôvodného obohatenia), sumy 215,75 eura (poplatok za službu pri odklade splatnosti splátok) a sumy 112,08 eura (poplatok za službu pri odklade splatnosti splátok pre prípad poskytnutia revolvingu). Zo žiadneho súdneho rozhodnutia a ani z napádaného rozsudku nevyplýva, že by žalobca v 1. rade vôbec splnil podmienky pre získanie revolvingu. Nakoľko svoje záväzky neplnil, žiadny revolving ani získať nemohol, lebo porušovanie zmluvy je prekážkou čerpania revolvingu. To znamená, že úvaha súdu o „hrozbe ujmy“ zodpovedajúca sume 112,08 eura (poplatok za službu pri odklade splatnosti splátok pre prípad poskytnutia revolvingu) vychádza z nepodloženého a nepreukázaného predpokladu resp. domnienky. Súd prvej inštancie nesprávne a nedôvodne vyhodnotil dobu trvania predchádzajúceho konania ako skutočnosť na ťarchu žalovaného v tom smere, že odôvodňuje priznať sumu 500 eur. Súd prvej inštancie ďalej bez opory v dokazovaní uvádza, že zo strany žalovaného došlo k opakovanému porušeniu povinností a k použitiu ustanovenia bodu 8.1 a 8.4. Žalovaný dané ustanovenie nepoužil akonáhle bolo rozhodnuté v prvom konaní o jeho neplatnosti. Dané rozhodnutie ale nemá spätný účinok a teda dovtedy uzavreté zmluvné vzťahy nemenilo. Z uvedených dôvodov žalovaný navrhol napadnutý výrok rozsudku zmeniť a žalobu zamietnuť. Zároveň navrhol priznať mu náhradu trov celého konania v plnom rozsahu.

5. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výroku III. podali odvolanie v zákonnej lehote žalobcovia v 1. a 2. rade. Namietali, že názor súdu prvej inštancie, ktorým sa riadil pri rozhodovaní o náhrade trov konania je mylný, ak uvažoval o pomere úspechu a neúspechu ako o pomere medzi sumou uplatnenou žalobou a sumou, ktorú priznal. Ak súd prvej inštancie priznal nárok vo výške podľa vlastnej úvahy, teda z tohto pohľadu vo výške 100 % z vlastnej úvahy, tak v takom pomere úspechu a neúspechu mal priznať aj náhradu trov konania, teda v rozsahu 100 %. Na podporu svojho odvolania žalobcovia poukázali na judikatúru Krajského súdu v Prešove vo vzťahu k rozhodovaniu o trovách konania v sporoch o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia, podľa ktorej je žalobcu nevyhnutné považovať za plne procesne úspešného, ak mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu. Z uvedených dôvodov žalobcovia v 1. a 2. rade navrhli rozsudok v napadnutom výroku zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, alebo napadnutý výrok rozsudku zmeniť a priznať nám náhradu trov celého konania v plnom rozsahu.

6. K odvolaniu žalobcov sa vyjadril žalovaný. Žalovaný popieral dôvodnosť odvolania a odvolacie námietky žalobcov voči výroku o náhrade trov konania založené na tvrdení, že právo na plnú náhradu trov konania majú preto, lebo výška plnenia závisela od úvahy súdu. Tvrdenia žalobcov nezodpovedajú priebehu konania. Základnou skutočnosťou je, že žalobcami požadovaná suma finančného zadosťučinenia bola od začiatku konania určená svojvoľne, bez opory v akomkoľvek dôkaze, v akejkoľvek konkrétnej skutkovej okolnosti. Veď žalobcovia ani netvrdili žiadne skutočnosti, z ktorých by nimi uplatňovaná suma zadosťučinenia vyplývala. Toto je podstatný fakt. Napokon žalobcovia v podanom odvolaní ani nespochybujú, že v konaní o uplatňovanom nároku nič konkrétne neuviedli. V tomto prípade ide o situáciu, kedy súd rozhodoval pri absencii akýchkoľvek skutkových tvrdení, ktoré by odôvodňovali tvrdený nárok a teda pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania by sa nemalo vychádzať len z pravidla, že nárok žalobcu bol do základu daný a o výške sa rozhoduje na základe úvahy súdu. V prejednávanej veci rozhodnutie súdu ale nie je založené výlučne na jeho úvahe, ale aj na neunesení bremena tvrdenia a dôkazného bremena žalobcu o konkrétnych skutkových okolnostiach. Žalovaný preto považoval odvolanie žalobcov za nedôvodné a navrhol, aby mu odvolací súd nevyhovelo. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov voči žalobcom v celom rozsahu.

7. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolania boli podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenými osobami (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 CSP), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej

stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že rozhodnutie je potrebné v časti potvrdiť a v časti zmeniť.

8. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

9. So zreteľom na obsah odvolania žalovaného bol v odvolacom konaní preskúmaný výrok I. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie vyhovel čiastočne žalobe, ako aj súvisiaci výrok III. o trovách konania. So zreteľom na obsah odvolania žalobcov v 1. a 2. rade bol v odvolacom konaní preskúmaný výrok III. napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania.

10. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov a námietok žalovaného, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05)

11. Podľa § 3 ods. 5 veta prvá a veta tretia zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene a doplnení zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o ochrane spotrebiteľa“) proti porušeniu práv a povinností ustanovených týmto zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a od osobitnými predpismi zodpovedá.

12. V prejednáwanej veci je predmetom konania nárok žalobcov 1. a 2. rade opierajúci sa o ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, v zmysle ktorého môžu žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatnia porušenie svojho práva, a to od toho, kto za porušenie zodpovedá.

13. „Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.“ (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019).

14. Žalobcovia v 1. a 2. rade si uplatnili nárok na náhradu primeraného finančného zadosťučinenia v celkovej výške 1.282,04 eura titulom úspešného uplatnenia (bránenia) svojich spotrebiteľských práv v spore vedenom na bývalom Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 1Csp/74/2018, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok.

15. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že v konaní bolo preukázané splnenie všetkých zákonných podmienok v zmysle ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Tvrdenie žalobcov v 1. a 2. rade o úspechu v základnom konaní bolo preukázané rozsudkom bývalého Okresného súdu Kežmarok č.k. 1Csp/74/2018-87 zo dňa 02.09.2022, ktorým bolo ich žalobe plne vyhovené, keď súd určil neprijateľnosť dvoch zmluvných podmienok uvedených v Zmluve o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 22.05.2014 dojednané v článku 8, bod 8.1. a bod 8.4 a uložil povinnosť žalovanému vydať žalobcom bezdôvodné obohatenie vo výške 82,04 eura. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 22.09.2022. V tomto konaní boli nepochybne preukázané porušenia práv a povinností spotrebiteľského práva, keď súd dojednania označené ako „Dohoda o poskytnutí služby“, obsiahnuté v čl. 8 bodoch 8.1. a 8.4. zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX z 22.05.2014 ako vedľajšie zmluvné cenové dojednania nepovažoval za dojednania individuálne, a s poukazom na ust. § 53 ods. 1, 2, 3 a 5 Občianskeho zákonníka dojednania vyhlásil za neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré spôsobujú nerovnováhu vo vzájomných právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcov ako spotrebiteľov. Zároveň súd zistil absenciu obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmluve o revolvingovom úvere 22.05.2014 (adresa predávajúceho, doba trvania zmluvy, predpoklady použité pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov, výšku, počet a termíny splátok) Zároveň hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na úver bola v nej uvedená nesprávne, v neprospech žalobcov. Preto podľa § 11 ods. 1 písm. b) a d) zákona č. 129/2010 Z. z. spotrebiteľský úver poskytnutý žalobcom súd považoval za úver bez úrokov a bez poplatkov. Navyše, dojednaná výška ročnej úrokovej sadzby 70,01 % bola v rozpore s dobrými mravmi.

16. Pri dôvodnosti uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia vzal odvolací súd do úvahy nielen tú skutočnosť, že neprijateľná zmluvná podmienka (v tomto prípade dve), neplatná v zmysle ust. § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, je spôsobilá negatívne zasiahnuť do majetkovej sféry spotrebiteľov a potenciálne ohroziť ich sociálny či rodinný život, ale zohľadnil aj ich postoj, ktorí sa aj napriek ich postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi rozhodli brániť svoje spotrebiteľské práva a prispeli tak k dosiahnutiu vyššej kvality života, mysliac pri tom na to, že vďaka žalobcom vyšlo najavo, že dodávateľ uzatvára formulárové zmluvy o úvere so spotrebiteľmi, v rámci ktorých používa zmluvnú podmienku v totožnom, neprijateľnom znení. Je na mieste, aby spotrebiteľia poukazovali na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

17. Za stavu, keď vyššie uvedeným právoplatným rozsudkom došlo v konečnom dôsledku k vyhovaniu žalobe spotrebiteľa voči dodávateľovi v dôsledku prijatých záverov, že dodávateľ predložil spotrebiteľovi spotrebiteľskú zmluvu, ktorá obsahovala neprijateľné zmluvné podmienky, v zmluve o spotrebiteľskom úvere chýbali jej podstatné náležitosti, v dôsledku čoho je poskytnutý spotrebiteľský úver bezúročný a bez poplatkov, v dôsledku čoho spotrebiteľ preplatil poskytnutý úver o sumu 82,04 eura, čím sa žalovaný bezdôvodne obohatil o uvedenú sumu voči žalobcom ako spotrebiteľom, sa odvolací súd stotožnil so súdom prvej inštancie, že v tejto veci základ nároku je daný. Bol naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti umožňujúci žalobcom požadovať od žalovaného primerané finančné zadosťučinenie.

18. Odvolací súd nepovažoval za dôvodnú odvoláciu námietku žalovaného o nedostatku aktívnej legitímácie na strane žalobkyne v 2. rade. Vecnú legitímáciu má tá zo strán, ktorej svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje. V prejednávanej veci vyplýva aktívna vecná legitímácia žalobcov z ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, podľa ktorého musí ísť o spotrebiteľa, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva. Správne súd prvej inštancie poukázal na závery bývalého Okresného súdu Kežmarok v rozsudku č.k. 1Csp/74/2018-87 zo dňa 02.09.2022, podľa ktorých žalobcovia vystupovali v rovnocennom procesnom postavení žalobcov v danom spore o vydanie bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľných zmluvných podmienok a mali v zmluvnom vzťahu na základe zmluvy o revolvingovom úvere so žalovaným postavenie dlžníka. Podľa obsahu zmluvy o revolvingovom úvere je žalobkyňa v 2. rade (v zmluve označenej ako spoludlžník 1) priznané totožné postavenie ako žalobcovi v 1. rade ako dlžníkovi a to vo všetkých jeho právach a povinnostiach z tejto zmluvy plynúcich. Žalovaný so žalobkyňou v 2. rade rovnako ako so žalobcom v 1. rade ako dlžníkom uzatváral dohodu o poskytnutí služby, predmetom ktorej bola možnosť povolenia odkladu splátok úveru a ktorej neprijateľnosť v bodoch 8.1 a 8.4 bola konštatovaná.

19. Pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení, na ktoré dodávateľovi nárok nevznikol, či už v dôsledku neplatnosti právnych úkonov, neprijateľnosti zmluvných podmienok, alebo nedodržania zákonných náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

20. Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, ktoré viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Tak to bolo aj v prejednávanej veci, keď súd prvej inštancie považoval za adekvátnu a primeranú celkovú výšku finančného zadosťučinenia v sume 500 eur za viaceré porušenia spotrebiteľského práva (neprijateľné zmluvné podmienky, viaceré chýbajúce obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, úrok v rozpore s dobrými mravmi). Odvolací súd nemá pochybnosti o primeranosti, pokiaľ za priznané bezdôvodné obohatenie 82 eur a hroziace plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok v celkovej výške 215,75 eura, resp. 112,08 eura (o uvedené sumy by bol krátený poskytnutý spotrebiteľský resp. revolvigový úver žalobcom), priznal súd prvej inštancie žalobcom primerané finančné zadosťučinenie vo výške 500 eur. Súd prvej inštancie zároveň správne zohľadnil, že v tomto prípade nešlo o ojedinelé a výnimočné protiprávne konanie zo strany žalovaného. Pokiaľ teda súd prvej inštancie priznal žalobcovi sumu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500 z požadovaných 1.282,04 eura a vo zvyšku žalobu zamietol, odvolací súd považuje túto sumu za primeranú a zodpovedajúcu okolnostiam tohto prípadu.

21. Cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od recidívy a na upustenie od porušovania spotrebiteľských práv, a to uložená suma 500 eur predstavuje.

22. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu argumentáciu odvolateľa, už nespôsobilú ovplyvniť posúdenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

23. Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd rozsudok vo výroku I. postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

24. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie nesprávne postupoval, keď stranám nepriznal náhradu prvoinstančných trov konania z dôvodu čiastočnej úspešnosti oboch strán sporu podľa § 255 ods. 2 CSP a existencie dôvodu hodného osobitného zreteľa podľa § 257 CSP. Žalobcovia v 1. a 2. rade boli v tomto spore úspešní čo do základu nároku na priznanie finančného zadosťučinenia. V konaní preukázali úspešné uplatnenie porušenia ich spotrebiteľských práv, pričom celková výška finančného zadosťučinenia spočívala v úvahe súdu prvej inštancie. Skutočnosť, že žalobcovia nemali uniesť bremeno tvrdenia vo vzťahu k požadovanému primeranému finančnému zadosťučineniu za dve neprijateľné zmluvné podmienky vo výške 1.200 eur, je okolnosťou, ktorou sa zaoberá a zohľadňuje súd pri rozhodovaní o výške primeraného finančného zadosťučinenia, a nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa pre nepriznanie trov z prisúdenej istiny žalobcom v 1. a 2. rade.

25. Z týchto dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok vo výroku III. tak, že priznáva žalobcom v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinstančného konania v rozsahu 100 % z prisúdenej istiny, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

26. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešným žalobcom v 1. a 2. rade v odvolacom konaní priznal spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. O výške priznanej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (§ 262 ods. 2 CSP).

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).